

Tohtorikoulutusapuraharaportti

Kati Oikarinen

Kuuden kuukauden työskentelyjakso S&T:n myöntämällä tohtorikoulutusapurahalla oli merkittävää väitöstutkimukseni kannalta ja mahdollisuus kokopäiväiseen työskentelyyn edisti tutkimustani monella tavalla. Apurahatyöskentely mahdollisti mm. intensiivisen jakson hankkia tutkimusaineisto, keskittymisen aineiston käsittelyyn ja analysointiin sekä osallistumisen apurahakauden lopulla IFHE:n konferenssiin Atlantassa. Apurahakausi ajoittui huhtikuu-syyskuu 2022 välille.

Koronapandemian seurauksena olin joutunut siirtämään aineistonkeruutani yli vuodella eteenpäin alkuperäisestä suunnitelmasta, koska rajoitukset muuttivat koulujen arkea etäopetukseen ja asettivat muutenkin uusia toimintatapoja. Keväällä 2022 pääsin vihdoinkin hankkimaan aineistoa tutkimuskoulustani, jonka opettaja suhtautui onneksi joustavasti jatkuvasti muuttuneeseen aikatauluun. Tutkimustani varten keräsin video- ja ääniaineistoa kolmen kuukauden ajan kotitalousluokasta ja koulujen jäädessä kesälomalle, sain aineistonkeruun valmiiksi. Videoaineistoa keräsin kahdella luokkaan sijoitetulla kameralla, jotka kuvasivat oppilaiden ja opettajan toimintaa, minkä lisäksi hankin ääniaineistoa opettajan puheesta kannettavalla äänitallentimella. Osallistuin myös itse kaikille opetuskerroille havainnoimalla luokan toimintaa. Hankkimani videoaineisto mahdollistaa luokassa tapahtuvan multimodaalisen vuorovaikutuksen tarkastelun yksityiskohtaisella tavalla ja tekee näkyväksi helposti piiloon jäävää toimintaa etenkin kotitaloudessa, joka on luonteeltaan hyvin vuorovaikutteinen ja yhteistoiminnallinen oppiaine.

Aineistonkeruun jälkeen pääsin keskittymään aineistonhallintaan ja käsittelyyn. Video- ja äänidatan siirtäminen kameroista, tallentaminen, koodaaminen ja luokittelu olivat aikaa vievä, mutta kiinnostava prosessi. Huolellisesti tehty aineiston käsittely ja luokittelu helpottivat analysoinnin aloittamista. Tutkimuksessani olen kiinnostunut tarkastelemaan luokahuonevuorovaikutusta yhdenvertaisuuden eri näkökulmista keskittyen siihen, miten oppilaat ja opettaja rakentavat vuorovaikutusta sanallisesti, kehollisesti ja materiaalisesti. Videoaineisto antaa ainutlaatuisen mahdollisuuden tarkastella luokahuoneen arkisia ja kompleksisia vuorovaikutustilanteita mikroanalyttisesti, sillä videomateriaalia on mahdollista

katsoa useita kertoja, pala palalta ja keskittyä yksityiskohtiin. Mielestäni videoanalysoinnin tekeminen on todella kiehtovaa, mutta se vaatii äärimmäistä keskittymistä ja ennen kaikkea aikaa.

Kesän lopulla aloin valmistautua tulevaan IFHE:n konferenssiin, joka pidettiin syyskuun alussa Atlantassa, Yhdysvalloissa. IFHE:n World Congress järjestetään neljän vuoden välein ja sinne kokoontuu kotitaloustieteen ja perhetutkimuksen tutkijoita, ammattilaisia ja asiantuntijoita ympäri maailmaa. Tänä vuonna osallistujia paikan päällä ja virtuaalisesti oli yhteensä 35 eri maasta. Esityksen ja posterin tekeminen sekä matkavalmistelut veivät paljon aikaa ja apurahatyöskentely mahdollisti siihen keskittymisen ja valmistautumisen. Etenkin näin ensikertalaiselle kokemus oli mielenkiintoinen ja merkittävä, sillä konferenssi tarjosi mahdollisuuden verkostoitua, esitellä omaa tutkimusta ja kuulla todella laajalla skaalalla millaista tutkimusta tehdään tällä hetkellä kansainvälisesti. Apurahatutkijana pystyin suunnittelemaan joustavammin ajankäyttöäni ja toteuttamaan viikon kongressimatkan. Enemmän ajatuksiani konferenssiin liittyen löytyy matkaraportista, jonka kirjoitin yhdessä tutkijakollegani, Kristi Koppelin kanssa.

Apurahakauden lopussa keskityin jatkamaan aineistoni analysointia ja siirsin samalla ajatukset kohti ensimmäisen tutkimusartikkelin kirjoittamista. Kiitän lämpimästi S&T:n rahastoa saamastani apurahasta, sillä työskentelyjakso edisti väitöstutkimuksen sekä tohtoriopintojen tekemistä merkittäväällä tavalla.

Kati Oikarinen on väitöskirjatutkija Helsingin yliopiston kasvatustieteellisessä tiedekunnassa, jonka kiinnostuksen kohteena on multimodaalinen vuorovaikutus moninaisessa ja monikielisessä kotitalouden luokkahuoneessa.